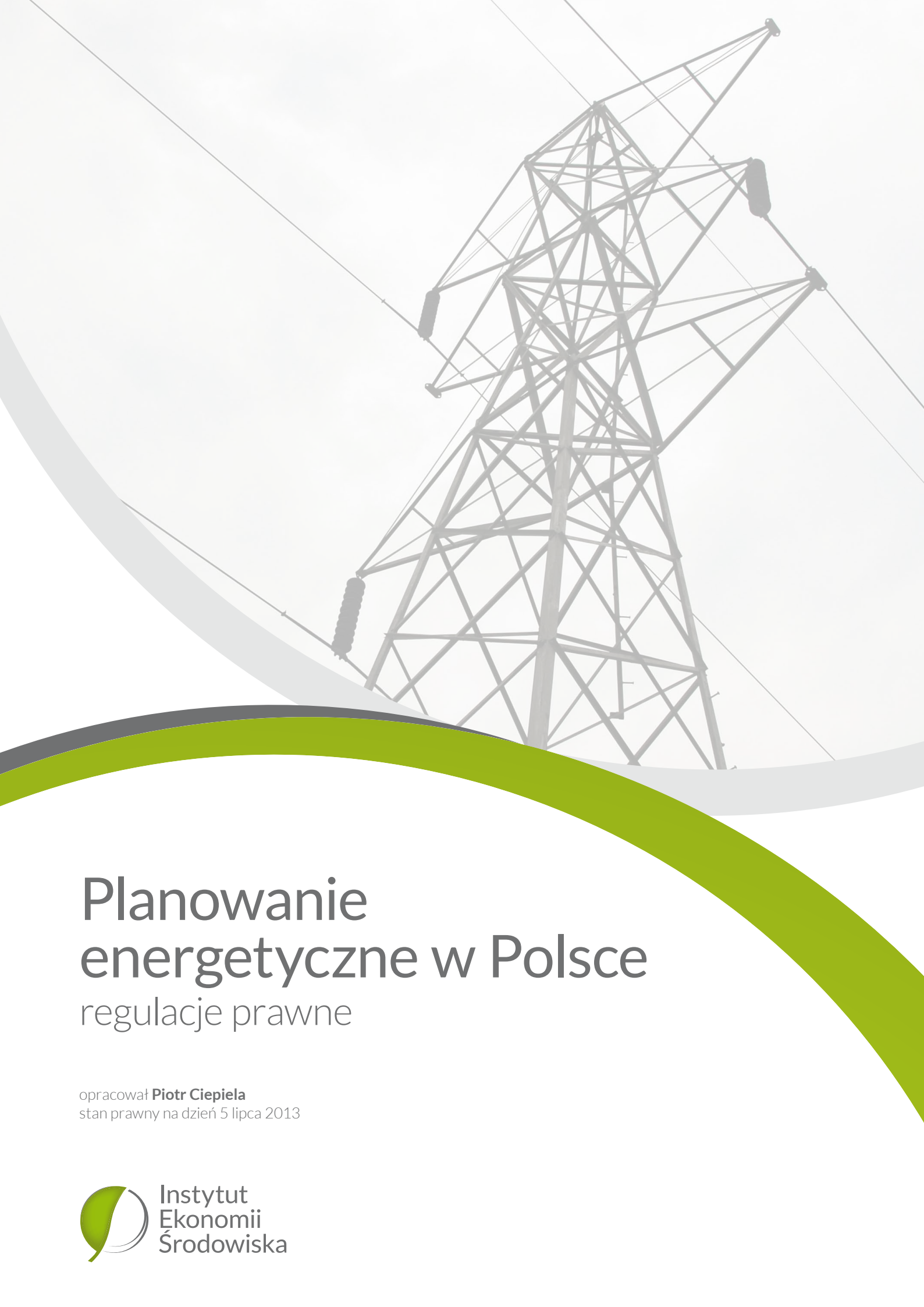

Planowanie energetyczne w Polsce

regulacje prawne

opracował **Piotr Ciepiela**
stan prawny na dzień 5 lipca 2013

Spis treści

Wstęp	4
Obowiązki i uprawnienia poszczególnych podmiotów uczestniczących w procesie planowania energetycznego	4
Planowane zmiany w aktualnie obowiązujących przepisach	5
Definicje Legalne	8
Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)	8
Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.)	9
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.)	9
Projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne	10
Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii	10
Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. 2011 Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)	10
Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1459)	10
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2010 Nr 243, poz. 1623)	11
Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 260)	11
Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 z późn. zm.)	12
Energetyka	13
Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)	13
Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne (druk sejmowy nr 946)	17
Ustawa z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 21 poz. 104)	19
Projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne	20
Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii	21
Projekt ustawy – Prawo gazowe	21
Samorząd terytorialny	24
Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. 1998 Nr 96 poz. 603 z późn. zm.)	24
Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.)	24
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.)	27

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009 Nr 31 poz. 206 z późn. zm.).....	27
Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. 2011 Nr 45 poz. 236)	27
Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2001 Nr 112 poz. 1198 z późn. zm.)	28
Ochrona środowiska	30
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)	30
Efektywność energetyczna.....	32
Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. 2011 Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)	32
Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1459)	33
Planowanie przestrzenne	34
Ustawa z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).....	34
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. 2010 Nr 243, poz. 1623).....	36
Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 260)	36
Finansowanie.....	37
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.)	37
Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2010 Nr 80 poz. 526 z późn. zm.).....	38
Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2010 Nr 113 poz. 759 z późn. zm.)	38
Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 z późn. zm.).....	38

Legenda oznaczeń

	obowiązki w zakresie planowania energetycznego nałożone przez ustawodawcę na gminy
	obowiązki w zakresie planowania energetycznego nałożone przez ustawodawcę na samorząd województwa
	obowiązki w zakresie planowania energetycznego nałożone przez ustawodawcę na organy administracji rządowej
	obowiązki w zakresie planowania energetycznego nałożone przez ustawodawcę na przedsiębiorstwa energetyczne

Wstęp

Regulacje prawne mające wpływ na planowanie energetyczne w Polsce można znaleźć w ponad dwudziestu aktach prawnych lub projektach aktów prawnych. Celem niniejszego opracowania jest stworzenie kompendium, które zestawia je wspólnie w formie tabelarycznej.

Obowiązki i uprawnienia poszczególnych podmiotów uczestniczących w procesie planowania energetycznego

Proces planowania energetycznego jest zgodnie z założeniami aktualnie obowiązujących przepisów realizowany przede wszystkim na szczeblu gminnym. Dodatkowo w pewnym zakresie uczestniczy w nim także samorząd województwa. Z kolei ze strony administracji rządowej biorą w nim udział wojewodowie oraz Minister Gospodarki, a przysługujące tym podmiotom kompetencje mają charakter nadzorczy i koordynacyjny. Na planowanie energetyczne ma również wpływ działalność przedsiębiorstw energetycznych.

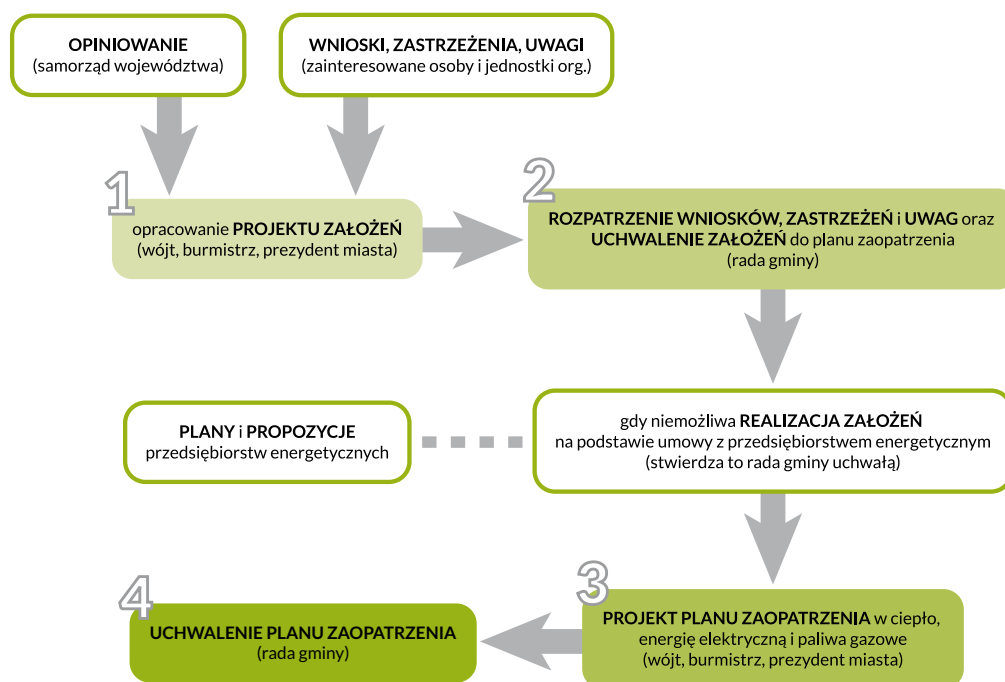
Gmina

Planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy należy do zadań własnych gminy. Inicjatywa w zakresie przygotowania dokumentów dotyczących planowania energetycznego należy do organu wykonawczego gminy. To wójt (burmistrz, prezydent miasta)

jest zgodnie z przepisami ustawy – Prawo energetyczne odpowiedzialny za opracowanie **projektu założeń** do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Ustawa określa częstotliwość sporządzania projektu założeń (co najmniej na okres 15 lat) i jego aktualizacji (co 3 lata) oraz wymienia elementy, które powinien zawierać. Projekt założeń musi być opracowany dla terenu całej gminy (kompleksowość w wymiarze terytorialnym) oraz odnosić się jednocześnie do wszystkich trzech nośników energii – ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych (kompleksowość w wymiarze przedmiotowym). Projekt podlega opiniowaniu przez samorząd województwa, istnieje także obowiązek wyłożenia go do publicznego wglądu, co ma pozwolić osobom i jednostkom organizacyjnym zainteresowanym zaopatrzeniem w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy na składanie do niego wniosków, zastrzeżeń i uwag. Po zakończeniu okresu tych konsultacji, projekt założeń trafia do rady gminy, która uchwała go jako **założenia** do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

W sytuacji, w której plany rozwoju przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji uchwalonych przez radę gminy **założeń**, ustawa zobowiązuje wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do opracowania **projektu planu zaopatrzenia** w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, który ma być opracowany na podstawie założeń i musi być z nimi zgodny. W przeciwieństwie do projektu założeń, projekt planu zaopatrzenia może być opracowany również dla części obszaru gminy. **Plan zaopatrzenia** uchwała rada gminy.

Cały proces planowania energetycznego w gminie można przedstawić na poniższym schemacie:

Do pozostałych obowiązków i uprawnień w zakresie planowania energetycznego organów na szczeblu gminnym należą:

- uchwalenie pierwszych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe lub ich aktualizacja najpóźniej do 11 marca 2012 r. (dwa lata od wejścia w życie nakładającej ten obowiązek ustawy z 8 stycznia 2010 r. nowelizującej Prawo energetyczne),
- przedłożenie wojewodzie przez wójta uchwał rady gminy w sprawie przyjęcia założeń albo planu zaopatrzenia w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia,
- współpraca z samorządem województwa w zakresie formułowania regionalnej polityki energetycznej omawianej w strategii rozwoju województwa,
- udostępnianie informacji publicznej w zakresie realizacji zadań publicznych,
- pełnienie wzorcowej roli w procesie poprawy efektywności energetycznej przy realizacji zadań publicznych,
- przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu wyboru sprzedawcy energii, jeśli wartość zamówienia przekracza 14 000 euro,
- możliwość powierzenia wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej w trybie partnerstwa publiczno-prywatnego,
- możliwość zawierania umów z przedsiębiorstwami energetycznymi, których przedmiotem będzie realizacja planu zaopatrzenia uchwalonego przez radę gminy (ale nie jego opracowanie).

Województwo

Kompetencje w zakresie planowania energetycznego nie są realizowane przez żaden organ na szczeblu powiatu. Z kolei uprawnienia i obowiązki organów na szczeblu wojewódzkim zostały ograniczone do opiniowania w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami przez samorząd województwa opracowanego przez organ wykonawczy gminy projektu założeń do planu zaopatrzenia, a także badania zgodności z polityką energetyczną państwa planów zaopatrzenia w energię i paliwa (czyli dokumentów opracowywanych w sytuacji, w której plany rozwoju przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji uchwalonych wcześniej w gminie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe).

Administracja rządowa

Spośród aparatu administracji rządowej w proces planow-

ania energetycznego są zaangażowani Minister Gospodarki oraz wojewodowie. Zapisami ustawy – Prawo energetyczne zostali oni zobowiązani do współdziałania z samorządami terytorialnymi w sprawach planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w paliwa i energię. Dodatkowo właściwy wojewoda sprawuje nadzór nad działaniami samorządu terytorialnego przez badanie zgodności z prawem uchwalanych przez radę gminy projektu założeń do planu zaopatrzenia oraz planu zaopatrzenia.

Przedsiębiorstwa energetyczne

Udział przedsiębiorstw energetycznych w procesie planowania energetycznego przyjmuje różne formy. Przede wszystkim przedsiębiorstwa te są zobowiązane zapisami ustawy – Prawo energetyczne do sporządzania planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię, które to plany muszą potem udostępnić organowi wykonawczemu gminy razem z propozycjami koniecznymi do opracowania przez wójta, burmistrza czy prezydenta miasta projektu założeń. Udostępnienie powinno następować bezpłatnie, ale jego forma, miejsce i termin nie zostały określone, nie przewidziano również w ustawie sankcji za niedopełnienie tego obowiązku. Ustawa określa też w formie otwartego katalogu elementy treści planu. Oprócz tego przedsiębiorstwa energetyczne powinny składać organom gminnym propozycje konieczne do opracowania projektu założeń. Mogą one dotyczyć wszystkich elementów treści projektu.¹ Przedsiębiorstwa energetyczne mogą również zawierać z gminami umowy, których przedmiotem będzie realizacja planu zaopatrzenia uchwalonego przez radę gminy. Taka umowa nie może jednak dotyczyć tworzenia projektu planu. Innym obowiązkiem przedsiębiorstw energetycznych (wymienia się tu przedsiębiorcę lub kierownika przedsiębiorstwa energetycznego, gdyż czyn zabroniony może być popełniony tylko przez osobę fizyczną) jest powstrzymanie się od działań niezgodnych z planem zaopatrzenia pod sankcją wymierzenia kary pieniężnej.

Planowane zmiany w aktualnie obowiązujących przepisach

Aktualnie toczą się prace legislacyjne nad kilkoma projektami ustaw, których przyjęcie będzie miało wpływ na regulacje prawne dotyczące planowania energetycznego. Ustawa o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 946²) wpłynęła do Sejmu w październiku 2012 r. Sejm uchwalił ją 21 czerwca 2013 r. i obecnie trwają nad nią prace w Senacie. Zmiany, które nastąpią po ostatecznym przyjęciu ustawy,

1 Z. Muras, M. Swora, Komentarz do art. 19 ustawy – Prawo energetyczne, teza 15, LEX
2 http://orka.sejm.gov.pl/opinie7.nsf/dok?OpenAgent&946_u

wprowadzają nową treść art. 16 ustawy Prawo energetyczne. Modyfikacje będą następujące:

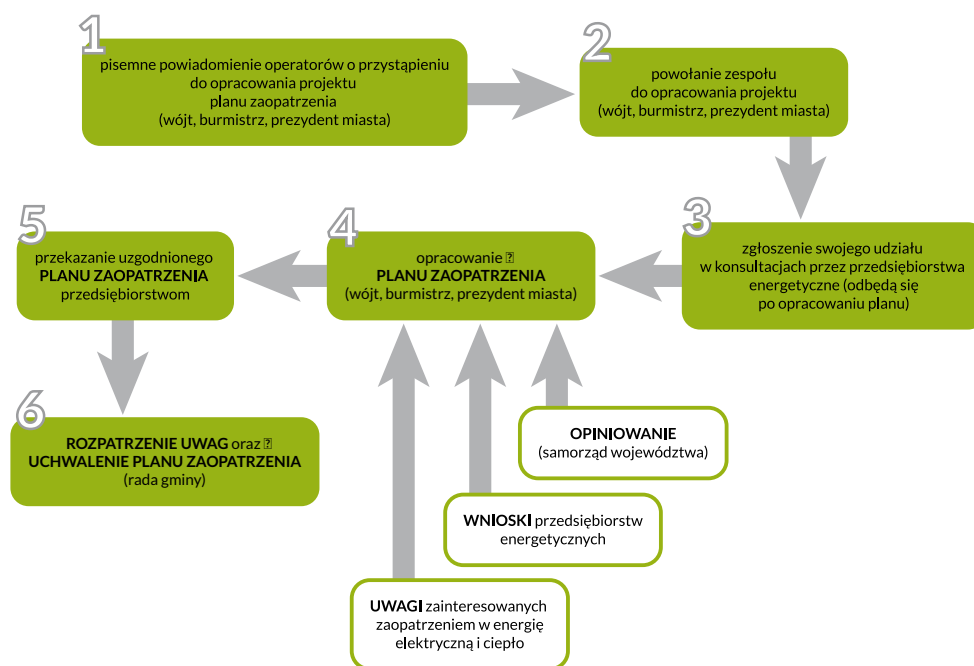
- operator systemu przesyłowego będzie zobowiązany sporządzać plan rozwoju co roku na okres 10 lat,
- Prezes URE będzie zobowiązany konsultować z obecnymi i potencjalnymi użytkownikami systemu lub ich organizacjami planu rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem energii elektrycznej i paliw gazowych.

Niezmienione pozostaną za to wymagania dotyczące treści planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych. Drugim projektem nowelizacji Prawa energetycznego mającym wpływ na regulacje związane z planowaniem energetycznym jest pakiet trzech ustaw – Prawo energetyczne, Prawo gazowe oraz Ustawa o odnawialnych źródłach energii. Planowane wprowadzenie do porządku prawnego ostatniej z wymienionych ustaw ma na celu ustanowienie klarownego systemu promującego wykorzystanie energii z OZE i będzie miało wpływ na planowanie energetyczne jedynie w zakresie, w jakim definiuje spotykane w treści przepisów innych aktów prawnych bezpośrednio odnoszących się do planowania pojęcia „odnawialnego źródła energii” i „paliwa gazowego” zdefiniowane aktualnie w ustawie – Prawo energetyczne. Z kolei uchwalenie ustawy – Prawo gazowe ma służyć wyodrębnieniu z Prawa energetycznego regulacji dotyczących sektora gazowego. Na planowanie energetyczne będzie mieć wpływ w zakresie, w jakim reguluje obowiązek sporządzania przez operatora systemu przesyłowego oraz innych operatorów odpowiednio „planu rozwoju sieci przesyłowej” i „pięcioletniego planu rozwoju”, jak i obowiązek konsultowania prac nad tymi planami z odpowiednimi organami samorządowymi,

na obszarze działania których wykonują działalność gospodarczą.

Istotne zmiany przynosi natomiast projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne. Jako trzecia część tzw. trójpaku energetycznego będzie miała, o ile zostanie uchwalona w takim kształcie, największy wpływ na planowanie energetyczne. Regulacje dotyczące planowania zostały zamieszczone w rozdziale II działu VII zatytułowanym „Działalność planistyczna w energetyce” (art. 156-168).

Przed wszystkim z zakresu przedmiotowego planowania zostanie wyłączone planowanie zaopatrzenia w paliwa gazowe – gminy otrzymają zadanie zaplanowania zaopatrzenia jedynie w ciepło i energię elektryczną. Ponadto nie będzie się już opracowywać projektu założeń, a jedynie plan zaopatrzenia – we współpracy z przedsiębiorstwami energetycznymi. Ma to na celu uniknięcie sytuacji możliwej w świetle aktualnie obowiązujących przepisów, kiedy to po opracowaniu projektu założeń i uchwaleniu go jako założeń do planu zaopatrzenia nie jest możliwa ich realizacja przez plany rozwoju przedsiębiorstw i trzeba wtedy opracować projekt planu zaopatrzenia. Ryzyko wystąpienia takiej sytuacji ma zlikwidować współpraca gmin z przedsiębiorstwami energetycznymi w zespole specjalnie powołanym przez organ wykonawczy gminy już na wczesnym etapie prac. Tak więc projekt planu zaopatrzenia ma sporządzać zespół powołany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, złożony z przedstawicieli gminy, przedsiębiorstw energetycznych i innych wskazanych przez gminę osób. Projekt trafi do publicznego wglądu, zainteresowani zaopatrzeniem w energię elektryczną i ciepło będą mogli zgłaszać do niego uwagi. Opracowany i uzgodniony z użytkownikami systemu plan zaopatrzenia uchwali rada gminy.

Inna potencjalna zmiana to minimalnie poszerzenie katalogu elementów, które powinien zawierać plan zaopatrzenia. W porównaniu z zapisami aktualnie obowiązującej ustawy do dołączają dwa ostatnie elementy poniższej listy:

- ocena stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło;
- określenie przedsięwzięć racjonalizujących używanie energii elektrycznej i ciepła;
- opis możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek paliw i energii oraz lokalnych ich zasobów, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych z odnawialnych źródeł energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- opis możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;
- określenie zakresu współpracy z innymi gminami;
- propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych sieci służących zaopatrzeniu w energię elektryczną i ciepło, z uwzględnieniem planu rozwoju sieci przesyłowych, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej oraz planu rozwoju sieci ciepłowniczej wraz z uzasadnieniem ekonomicznym oraz kierunkami ich lokalizacji;
- harmonogram realizacji zadań.

Na razie trudno określić, kiedy projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne mógłby zostać uchwalony.

Definicje Legalne

W niniejszym opracowaniu znajduje się kilkanaście pojęć zdefiniowanych przez ustawodawcę w różnych aktach prawnych. Dzięki temu zabiegowi wiążąco zostało ustalone znaczenie każdego pojęcia na użytek danego aktu normatywnego. Dla większej przejrzystości zdecydowaliśmy się umieścić zestawienie definicji legalnych występujących w poszczególnych aktach prawnych mających znaczenie dla planowania energetycznego na początku naszego opracowania.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)

1. art. 3 pkt 2
(pojęcie „ciepła”)

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:
2) ciepło - energię cieplną w wodzie gorącej, parze lub w innych nośnikach;

2. art. 3 pkt 3a
(pojęcie „paliw gazowych”)

3a) paliwa gazowe - gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia;

3. art. 3 pkt 8
(pojęcie „zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe”)

8) zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe – procesy związane z dostarczaniem ciepła, energii elektrycznej, paliw gazowych do odbiorców;

4. Art. 3 pkt 12
(pojęcie „przedsiębiorstwa energetycznego”)

12) przedsiębiorstwo energetyczne - podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi;

5. art. 3 pkt 20
(pojęcie „odnawialnego źródła energii” → występuje w dotyczącym planowania energetycznego art. 20 ust. 2 pkt 1a ustawy – Prawo energetyczne)

20) odnawialne źródło energii - źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych;

-
6. art. 3 pkt 22
(pojęcie „finansowania oświetlenia”¹ → występuje w dotyczącym planowania energetycznego art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)
- 22) finansowanie oświetlenia - finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania;
-
7. art. 3 pkt 38
(pojęcie „wysokosprawnej kogeneracji” → występuje w dotyczącym planowania energetycznego art. 20 ust. 2 pkt 1a ustawy – Prawo energetyczne)
- 38) wysokosprawna kogeneracja - wytwarzanie energii elektrycznej lub mechanicznej i ciepła użytkowego w kogeneracji, które zapewnia oszczędność energii pierwotnej zużywanej w:
- a) jednostce kogeneracji w wysokości nie mniejszej niż 10% w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego lub
 - b) jednostce kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej poniżej 1 MW w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego;
-
8. art. 3 pkt 14
(pojęcie „gminy”)
- 14) gmina - gminy oraz związki i porozumienia międzygminne w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
-

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.)

9. art. 1 ust. 2
(pojęcie „gminy”)
- Art. 1. 2. Ileż w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.
-

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.)

10. art. 1 ust. 2
(pojęcie „województwa” / „samorządu województwa”)
- Art. 1. 2. Ileż w ustawie jest mowa o województwie lub samorządzie województwa, należy przez to rozumieć regionalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.
-

1 Obowiązek finansowania przez gminę oświetlenia dotyczy wyłącznie tych ulic i placów, które wchodzi w skład mienia komunalnego. Od dnia 01.01.2004 r. obowiązek ten dotyczy wszystkich dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy, czyli także dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, które nie pozostają w zarządzie gminy (tak M. Stefaniuk, Komentarz do art. 18 ustawy – Prawo energetyczne, teza 21, LEX)

Projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne¹

11. art. 2 pkt 37
(pojęcie „przedsiębiorstwa energetycznego”) → por. definicję zawartą w art. 3 pkt 12 w brzmieniu aktualnie obowiązującej ustawy – Prawo energetyczne: pkt 4 niniejszej tabeli)

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

37) przedsiębiorstwo energetyczne – przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub ciepła lub obrotu nimi;

Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii²

12. art. 2 pkt 21
(pojęcie „odnawialnego źródła energii”) → por. art. 2 pkt 38 oraz 20 ust. 2 pkt 1a ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

21) odnawialne źródło energii – energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię otrzymywaną z biomasy, energię otrzymywaną z biogazu, energię otrzymywaną z biogazu rolniczego, fal, prądów i pływów morskich oraz energię otrzymywaną z biopłynów;

13. art. 2 pkt 26
(pojęcie „paliwa gazowego”) → por. art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne)

26) paliwo gazowe – biogaz dostarczony za pomocą sieci gazowej, lub biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia;

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. 2011 Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)

14. art. 3 pkt 12
(pojęcie „przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej”)

12) przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej – działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, urządzeniu technicznym lub instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii;

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1459)

15. art. 2 pkt 2
(pojęcie „przedsięwzięć termomodernizacyjnych”)

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

2) przedsięwzięcia termomodernizacyjne – przedsięwzięcia, których przedmiotem jest:

¹ <http://legislacja.rcl.gov.pl/dokument/67853>

² <http://bip.mg.gov.pl/node/15168>

- a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych, budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego służących do wykonywania przez nie zadań publicznych,
- b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki wymienione w lit. a, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków wymienionych w lit. a,
- d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji;

16. art. 2 pkt 8
(pojęcie „audytu energetycznego”)

8) audyt energetyczny - opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, ze wskazaniem rozwiązania optymalnego, w szczególności z punktu widzenia kosztów realizacji tego przedsięwzięcia oraz oszczędności energii, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego;

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2010 Nr 243, poz. 1623)

17. art. 3 pkt 1 i 2
(pojęcie „obiektu budowlanego” i „budynku”) → ma znaczenie dla ustawy o termomodernizacji i wspieraniu remontów, a także, co za tym idzie, ustawy o efektywności energetycznej.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) obiekcie budowlanym - należy przez to rozumieć:
 - a) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi,
 - b) budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami,
 - c) obiekt małej architektury;
- 2) budynku - należy przez to rozumieć taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach;

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 260)

18. art. 1
(pojęcie „drogi publicznej”)¹

Art. 1. Drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

1 W świetle tej definicji droga publiczna może być uważana za jedną z kategorii miejsc publicznych → zob. art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne (planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy jako zadanie własne gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe)

-
19. art. 4 pkt 2
(pojęcie „drogi”)

Art. 4. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 2) droga – budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym;

**Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r.
o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 z późn. zm.)**

20. art. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2
(pojęcie „podmiotu publicznego” i „partnera prywatnego”)

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) podmiot publiczny:
a) jednostkę sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych,
2) partner prywatny - przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego;

Energetyka

Dotyczące planowania energetycznego regulacje prawne w dziedzinie energetyki obejmują przede wszystkim przepisy znajdujące się w ustawie – Prawo energetyczne. Art. 17-20 tego aktu prawnego stanowią rdzeń dla zagadnienia planowania, umiejscawiając je wśród zadań własnych gminy i normując obowiązki **opracowania** przez organ wykonawczy gminy **projektu założeń** do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz **projektu planu zaopatrzenia** w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, a także **uchwalenia** przez radę gminy **założeń do planu zaopatrzenia** w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz **planu zaopatrzenia** w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Określone zostały również związane z planowaniem obowiązki przedsiębiorstw energetycznych. Do pozostałych regulacji prawnych mających wpływ na zagadnienie będące przedmiotem niniejszego opracowania należą ustawa z dn. 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz będące obecnie w toku procesu legislacyjnego projekty: ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (druk sejmowy nr 946), projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne, ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo gazowe (te trzy ostatnie projekty są propozycjami zmian prawa w ramach tzw. Trójpaku energetycznego).

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)

21. → Definicje legalne w ustawie – Prawo energetyczne

22. art. 18
(planowanie energetyczne jako zadanie własne gminy)

- Art. 18. 1. Do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należą:
- 1) planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy;
 - 2) planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy;
 - 3) finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy;
 - 4) planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy.
2. Gmina realizuje zadania, o których mowa w ust. 1, zgodnie z:
- 1) miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – z kierunkami rozwoju gminy zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
 - 2) odpowiednim programem ochrony powietrza przyjętym na podstawie art. 91 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.
3. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 3 nie mają zastosowania do autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych.
-

23. art. 19
(projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)

- Art. 19. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje **projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, zwany dalej „projektem założeń”**.
2. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.
3. Projekt założeń powinien określać:
- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
 - 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
 - 3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;

3a) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;

4) zakres współpracy z innymi gminami.

4. Przedsięwzięcia energetyczne udostępniają nieodpłatnie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) plany, o których mowa w art. 16 ust. 1, w zakresie dotyczącym terenu tej gminy oraz propozycje niezbędne do opracowania projektu założeń.

5. Projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

6. Projekt założeń wyklada się do publicznego wglądu na okres 21 dni, powiadamiając o tym w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości.

7. Osoby i jednostki organizacyjne zainteresowane zaopatrzeniem w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy mają prawo składać wnioski, zastrzeżenia i uwagi do projektu założeń.

8. Rada gminy uchwala założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu.

24. art. 20

(projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)

Art. 20. 1. W przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń, o których mowa w art. 19 ust. 8, wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje **projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**, dla obszaru gminy lub jej części. Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwałonych przez radę tej gminy założeń i winien być z nim zgodny.

2. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

1) propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym;

1a) propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji;

1b) propozycje stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;

2) harmonogram realizacji zadań;

3) przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania.

3. (uchylony).

4. Rada gminy uchwala plan zaopatrzenia, o którym mowa w ust. 1.

5. W celu realizacji planu, o którym mowa w ust. 1, gmina może zawierać umowy z przedsiębiorstwami energetycznymi.

6. W przypadku gdy nie jest możliwa realizacja planu na podstawie umów, rada gminy – dla zapewnienia zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe – może wskazać w drodze uchwały tę część planu, z którą prowadzone na obszarze gminy działania muszą być zgodne.

25. art. 17 i art. 19 ust. 5

(uczestnictwo samorządu województwa w procesie planowania)

Art. 17. Samorząd województwa uczestniczy w planowaniu zaopatrzenia w energię i paliwa na obszarze województwa w zakresie określonym w art. 19 ust. 5 oraz bada zgodność planów zaopatrzenia w energię i paliwa z polityką energetyczną państwa.

Art. 19.

5. Projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

26. Art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 4

(współdziałanie Ministra Gospodarki z wojewodami i samorządami terytorialnymi w sprawach planowania energetycznego)

Art. 12. 1. Naczelnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach polityki energetycznej jest Minister Gospodarki.

2. Zadania Ministra Gospodarki w zakresie polityki energetycznej obejmują:

4) współdziałanie z wojewodami i samorządami terytorialnymi w sprawach planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w paliwa i energię;

27. art. 16

[AKTUALNE BRZMIENIE]¹

(obowiązki przedsiębiorstw energetycznych związane z planowaniem energetycznym; plany rozwoju przedsiębiorstw)

Art. 16. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii sporządzają dla obszaru swojego działania **plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię**, uwzględniając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, sporządzają plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe i energię, na okresy nie krótsze niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 2a.

2a. Operator systemu elektroenergetycznego sporządza **plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną**, na okresy nie krótsze niż 5 lat, oraz prognozy dotyczące stanu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na okresy nie krótsze niż 15 lat.

2b. Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną opracowany przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego powinien uwzględniać plan rozwoju opracowany przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego.

3. Plany, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:

- 1) przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła;
- 2) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, w tym źródeł odnawialnych;
 - 2a) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy połączeń z systemami gazowymi albo z systemami elektroenergetycznymi innych państw;
- 3) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw i energii u odbiorców;
- 4) przewidywany sposób finansowania inwestycji;
- 5) przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów;
- 6) przewidywany harmonogram realizacji inwestycji.

3a. Plan, o którym mowa w ust. 2a, powinien także określać wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw, preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł, zdolności przesyłowych lub dystrybucyjnych w systemie elektroenergetycznym i stopnia ich wykorzystania, a także działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej.

4. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat dla paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

5. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu planów, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii są obowiązane współpracować z przyłączonymi podmiotami oraz gminami, na których obszarze przedsiębiorstwa te wykonują działalność gospodarczą; współpraca powinna polegać w szczególności na:

- 1) przekazywaniu przyłączonym podmiotom informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych lub energii;
- 2) **zapewnieniu spójności między planami przedsiębiorstw energetycznych a założeniami i planami, o których mowa w art. 19 i 20.**

6. Projekty planów, o których mowa w ust. 1, podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, z wyłączeniem planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji:

- 1) paliw gazowych, dla mniej niż 50 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie mniej niż 50 mln m³ tych paliw;
- 2) energii elektrycznej, dla mniej niż 100 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie mniej niż 50 GWh tej energii;

¹ Plany nowelizacji → ustawa o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw została uchwalona przez Sejm 21 czerwca 2013 r., obecnie skierowana do Senatu (druk sejmowy nr 946, proponowaną zmianę treści przepisu przedstawiono poniżej w pkt. 18)

3) ciepła.

7. Przedsiębiorstwa energetyczne przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki corocznie, do dnia 1 marca, sprawozdanie z realizacji planów, o których mowa w ust. 1.

8. Operator systemu elektroenergetycznego dokonuje co 3 lata oceny realizacji planu, o którym mowa w ust. 2a. Na podstawie dokonanej oceny, operator systemu elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do uzgodnienia zmiany tego planu.

9. Gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub odbiorcy końcowi paliw gazowych lub energii elektrycznej udostępniają nieodpłatnie przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w ust. 1 lub 2a, informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

10. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączanego elektroenergetycznego, określając w planie, o którym mowa w ust. 2a, poziom połączeń międzysystemowych elektroenergetycznych, bierze w szczególności pod uwagę:

1) krajowe, regionalne i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji, o której mowa w art. 15b ust. 5 pkt 4;

2) istniejące połączenia międzysystemowe elektroenergetyczne i ich wykorzystanie w sposób możliwie najefektywniejszy;

3) zachowanie właściwych proporcji między kosztami budowy nowych połączeń międzysystemowych elektroenergetycznych a korzyściami wynikającymi z ich budowy dla odbiorców końcowych.

11. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej nie niższej niż 50 MW sporządzają prognozy na okres 15 lat obejmujące w szczególności wielkość produkcji energii elektrycznej, przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł oraz dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł, ich lokalizacji oraz rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej.

12. Przedsiębiorstwo energetyczne, co 3 lata, aktualizuje prognozy, o których mowa w ust. 11, i informuje o tych prognozach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz operatorów systemów elektroenergetycznych, do których sieci jest przyłączone, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

13. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego i przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej przyłączone do sieci przesyłowej przekazują operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączanego elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności wytwórczych i dystrybucyjnych przyjętych w planach, o których mowa w ust. 2a, lub prognozach, o których mowa w ust. 11, stosownie do postanowień instrukcji opracowanej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączanego elektroenergetycznego.

14. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej dokonuje aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 1, nie rzadziej niż co 3 lata, uwzględniając zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo, w przypadku braku takiego planu, zgodnie z ustaleniami zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

28. art. 7 ust. 5

(wpływ założeń do planów zaopatrzenia oraz planów zaopatrzenia na budowę i rozbudowę sieci)

Art. 7. 5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 **oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20.**

29. art. 4j ust. 1

(możliwość wyboru sprzedawcy paliw lub energii – w przypadku gminy przede wszystkim w trybie ustawy – Prawo zamówień publicznych)

Art. 4j. 1. Odbiorca paliw gazowych lub energii ma prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy.

30. art. 56 ust. 1 pkt 13
(odpowiedzialność za działań niezgodnych z częścią planu zaopatrzenia)¹

Art. 56. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 13) realizuje działania niezgodne z częścią planu, o której mowa w art. 20 ust. 6;

Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne (druk sejmowy nr 946)

31. art. 16
[proponowane brzmienie wg PROJEKTU ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne → druk sejmowy nr 946]²

** ustawa została uchwalona przez Sejm 21 czerwca 2013 r. Została skierowana do Senatu (stan na dzień 5 lipca 2013 r.).*

Art. 16. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii sporządza, dla obszaru swojego działania, plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię, na okres nie krótszy niż 3 lata, uwzględniając:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii;
- 2) ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju lub ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województw, albo w przypadku braku takiego planu, strategię rozwoju województwa – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii;
- 3) politykę energetyczną państwa;
- 4) dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu wspólnotowym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 lub w art. 8 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej.

2. Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządzają plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną na okres 10 lat. Plan ten w zakresie zapotrzebowania na paliwa gazowe podlega aktualizacji co 2 lata, a w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną – co 3 lata.

3. Operator systemu przesyłowego gazowego wykonujący obowiązki operatora na podstawie umowy, o której mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, aktualizuje corocznie plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe.

4. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego i operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządzają plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną na okres nie krótszy niż 5 lat. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się do aktualizacji planu.

5. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządzają prognozę dotyczącą stanu bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej na okres nie krótszy niż 15 lat.

6. Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną sporządzany przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego uwzględnia odpowiednio plan rozwoju sporządzony przez operatora systemu przesyłowego gazowego i operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

7. Plan, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

1 Wymienia się tu przedsiębiorcę lub kierownika przedsiębiorstwa energetycznego (za: Z. Muras, M. Swora, Komentarz do art. 20 ustawy – Prawo energetyczne, teza 14, LEX)
2 [http://orka.sejm.gov.pl/opinie7.nsf/nazwa/946_u/\\$file/946_u.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/opinie7.nsf/nazwa/946_u/$file/946_u.pdf)

- 1) przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych lub energii;
- 2) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz planowanych nowych źródeł paliw gazowych lub energii, w tym odnawialnych źródeł energii;
- 3) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy połączeń z systemami gazowymi albo z systemami elektroenergetycznym innych państw – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 4) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw i energii u odbiorców, w tym także przedsięwzięcia w zakresie pozyskiwania, transmisji oraz przetwarzania danych pomiarowych z licznika zdalnego odczytu;
- 5) przewidywany sposób finansowania inwestycji;
- 6) przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów;
- 7) planowany harmonogram realizacji inwestycji.

8. Plan, o którym mowa w ust. 1, w zakresie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, opracowywany przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powinien także określać wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw, preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł, wielkość zdolności przesyłowych lub dystrybucyjnych w systemie elektroenergetycznym i stopień ich wykorzystania, a także działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej.

9. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego określając w planie, o którym mowa w ust. 2, poziom połączeń międzysystemowych gazowych albo elektroenergetycznych, bierze w szczególności pod uwagę:

- 1) krajowe, regionalne i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji, o której mowa w art. 15b ust. 5 pkt 4;
- 2) istniejące połączenia międzysystemowe gazowe albo elektroenergetyczne oraz ich wykorzystanie w sposób najbardziej efektywny;
- 3) zachowanie właściwych proporcji między kosztami budowy nowych połączeń międzysystemowych gazowych albo elektroenergetycznych, a korzyściami wynikającymi z ich budowy dla odbiorców końcowych.

10. Plan, o którym mowa w ust. 1, powinien zapewniać długookresową maksymalizację efektywności nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat za dostarczanie paliw gazowych lub energii, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości ich dostarczania.

11. W planie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się także zapotrzebowanie na nowe zdolności w systemie przesyłowym lub dystrybucyjnym zgłoszone przez podmioty przyłączone do sieci lub podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci.

12. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu projektu planu, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane współpracować z podmiotami przyłączonymi do sieci oraz z gminami, a w przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej współpracować z samorządem województwa, na którego obszarze przedsiębiorstwo to zamierza realizować przedsięwzięcia inwestycyjne; współpraca powinna polegać w szczególności na:

- 1) przekazywaniu podmiotom przyłączonym do sieci, na ich wniosek, informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych lub energii;
- 2) zapewnieniu spójności pomiędzy planami przedsiębiorstw energetycznych i założeniami, strategiami oraz planami, o których mowa w art. 19 i art. 20, a w przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej zapewnienie tej spójności dotyczy planów przedsiębiorstw energetycznych i założeń, strategii i planów sporządzanych przez samorząd województwa.

13. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, podlega uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, z wyłączeniem planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją:

- 1) paliw gazowych, dla mniej niż 50 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie łącznie mniej niż 50 mln m³ tych paliw;
- 2) energii elektrycznej, dla mniej niż 100 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie łącznie mniej niż 50 GWh tej energii;
- 3) ciepła.

14. Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do uzgodnienia projekt planu, o którym mowa w ust. 2 i 4, i jego aktualizację,

do dnia 31 marca. W przypadku projektu planu sporządzonego przez operatora systemu przesyłowego, operator ten przedkłada projekt planu, o którym mowa w ust. 2, i jego aktualizację po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 15, wraz z wynikami tych konsultacji.

15. Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego konsultują projekt planu, o którym mowa w ust. 2, z wyłączeniem informacji, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6, oraz z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych, z zainteresowanymi stronami, zamieszczając projekt ten na swojej stronie internetowej i wyznaczając termin na zgłaszanie uwag. Termin ten nie może być krótszy niż 21 dni.

16. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki konsultuje sposób finansowania inwestycji ujętych w planie opracowanym przez operatora systemu przesyłowego gazowego z właścicielem sieci przesyłowej gazowej.

17. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgodnienia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki planu rozwoju, o którym mowa w ust. 1, ustala corocznie plan remontów, który zamieszcza na swojej stronie internetowej.

18. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgadniania projektu planu, o którym mowa w ust. 1, z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki corocznie, do dnia 30 kwietnia, przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie z realizacji tego planu.

19. Samorząd województwa, gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub odbiorcy końcowi paliw gazowych lub energii udostępniają nieodpłatnie przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w ust. 1, informacje, o których mowa w ust. 7 pkt 1–4 i 7, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

20. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie mniejszej niż 50 MW sporządza i przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki prognozy na okres 15 lat obejmujące w szczególności ilości wytwarzanej energii elektrycznej, przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł, a także dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł, ich lokalizacji oraz rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej.

21. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, co 2 lata w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku, aktualizuje prognozy, o których mowa w ust. 20, i informuje o tych aktualizacjach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz operatorów systemów elektroenergetycznych, do których sieci jest przyłączone, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

22. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej przyłączone do sieci przesyłowej przekazują operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności wytwórczych i dystrybucyjnych przyjętych w planach, o których mowa w ust. 2 i 4, lub prognozach, o których mowa w ust. 20, stosownie do postanowień instrukcji opracowanej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego.

Ustawa z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 21 poz. 104)

32. art. 17
(obowiązek sporządzenia projektu założeń dla obszaru gminy do 2 lat od dnia 11.03.2010 r. – dnia wejścia w życie nowelizacji z 8.01.2010 r.)

Art. 17. Uchwalenie przez gminę pierwszych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, o których mowa w art. 19 ustawy zmienianej w art. 1 [ustawy – Prawo energetyczne], lub ich aktualizacja powinna nastąpić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Projekt nowej ustawy – Prawo energetyczne¹

33. → Definicje legalne w ustawie w projekcie nowej ustawy – Prawo energetyczne

34. art. 162

(plan zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło; obowiązek jego opracowania przez organ wykonawczy gminy)

Art. 162. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta opracowuje dla obszaru gminy **plan zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło**, zwany dalej „**planem zaopatrzenia**”.

2. Plan zaopatrzenia sporządza się dla obszaru gminy na okres co najmniej 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

3. Plan zaopatrzenia powinien zawierać:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło;
- 2) określenie przedsięwzięć racjonalizujących używanie energii elektrycznej i ciepła;
- 3) opis możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek paliw i energii oraz lokalnych ich zasobów, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych z odnawialnych źródeł energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 4) opis możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;
- 5) propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych sieci służących zaopatrzeniu w energię elektryczną i ciepło, z uwzględnieniem planu rozwoju sieci przesyłowych, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej oraz planu rozwoju sieci ciepłowniczej wraz z uzasadnieniem ekonomicznym oraz kierunkami ich lokalizacji;
- 6) harmonogram realizacji zadań;
- 7) określenie zakresu współpracy z innymi gminami.

4. Ustalenia planu zaopatrzenia w zakresie określenia kierunków lokalizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planu lokalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia o korytarzach przesyłowych (Dz. U., poz.....).

35. art. 163 ust. 1-2, 5, 7-9

(obowiązki organów gminnych w zakresie opracowania i uchwalania planu zaopatrzenia)

Art. 163. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta powiadamia pisemnie o przystąpieniu do opracowania projektu planu zaopatrzenia operatorów, o których mowa w art. 157 [operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego], w art. 165 [operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzaniem energii elektrycznej przyłączone do sieci przesyłowej] oraz przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 160 [wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła], działające na danym terenie, a także zamieszcza informacje na stronie internetowej urzędu oraz poprzez obwieszczenie.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta powołuje zespół do opracowania projektu planu zaopatrzenia, składający się z przedstawicieli gminy, przedsiębiorstw oraz innych wskazanych przez gminę osób.

5. Projekt planu zaopatrzenia wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje niezwłocznie przedsiębiorstwom energetycznym, które zgłosiły swój udział w konsultacjach projektu tego planu.

7. Projekt planu zaopatrzenia wyklada się do publicznego wglądu na okres 21 dni, oraz zamieszcza na stronie internetowej urzędu, poprzez obwieszczenie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

8. Zainteresowani zaopatrzeniem w energię elektryczną i ciepło, na obszarze gminy, mogą składać zastrzeżenia i zgłaszać uwagi do projektu planu zaopatrzenia.

9. Rada gminy, po rozpatrzeniu zastrzeżeń i uwag zgłoszonych do projektu planu zaopatrzenia, uchwała plan zaopatrzenia.

¹ <http://legislacja.rcl.gov.pl/dokument/67853>

36. art. 163 ust. 3-4
(obowiązki przedsiębiorstw energetycznych w zakresie opracowania i uchwalania planu zaopatrzenia)

Art. 163.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne obowiązane do sporządzania planu rozwoju sieci przesyłowych, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej lub planu rozwoju sieci ciepłowniczej obejmującego obszar gminy dla której opracowywany jest projekt planu zaopatrzenia **zgłaszają**, w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, **udział w konsultacjach projektu planu zaopatrzenia**, wskazując swojego przedstawiciela do zespołu opracowującego projekt tego planu.

4. Przedsiębiorstwa energetyczne współpracują z gminami przy sporządzaniu projektu planu zaopatrzenia, w szczególności nieodpłatnie udostępniając wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta plan rozwoju sieci przesyłowych, plan rozwoju sieci dystrybucyjnej oraz plan rozwoju sieci ciepłowniczej w zakresie dotyczącym terenu danej gminy, oraz przedstawiają wnioski do opracowanego projektu planu zaopatrzenia.

37. art. 163 ust. 6
(obowiązek opiniowania planu zaopatrzenia przez samorząd województwa)

Art. 163.

6. Uzgodniony projekt planu zaopatrzenia podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz jego zgodności z polityką energetyczną państwa.

Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii¹

38. → Definicje legalne w ustawie w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii

Projekt ustawy – Prawo gazowe²

39. art. 27
(możliwość wyboru sprzedawcy paliw lub energii → por. art. 4j ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne → pkt 29)

Art. 27. 1. Odbiorca ma prawo zakupu gazu ziemnego od wybranego przez siebie sprzedawcy.

40. art. 122-132
(obowiązki prognostyczno-planistyczne podmiotów w dziedzinie paliw gazowych, współpraca m. in. z gminami przy konsultacjach planów rozwoju → przepis podobny do art. 16 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 122. 1. Sprzedawca oraz podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego w ilości większej niż 100 mln m³ rocznie sporządza, co dwa lata, w terminie do dnia 30 listopada prognozę zapotrzebowania na gaz ziemny na okres pięciu lat.

2. Prognoza, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności informacje dotyczące:

- 1) obszaru, na którym prowadzona jest sprzedaż gazu ziemnego lub wykonywana jest działalność gospodarcza z wykorzystaniem przywożonego gazu ziemnego;
- 2) przewidywanej wielkości sprzedaży lub przywozu.

3. Przedsiębiorstwo oraz podmiot, o którym mowa w ust. 1, przekazuje prognozę, o której mowa w ust. 1, Prezesowi URE oraz operatorowi systemu przesyłowego i operatorowi systemu dystrybucyjnego, na którego obszarze to przedsiębiorstwo lub podmiot wykonuje działalność gospodarczą.

¹ <http://bip.mg.gov.pl/node/15168>

² <http://bip.mg.gov.pl/node/15167>

Art. 123. Operator planuje, realizuje i finansuje budowę, rozbudowę i przebudowę systemów gazowych w celu zagwarantowania ich wystarczalności i bezpieczeństwa dostarczania gazu ziemnego w oparciu o regularne badanie zapotrzebowania na zdolności systemu gazowego oraz o informacje dotyczące inwestycji zidentyfikowanych w planie działań zapobiegawczych, o którym mowa w art. 87.

Art. 124. 1. Operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania, operator systemu skraplania oraz operator systemu regazyfikacji, sporządza plan rozwoju odpowiednio sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowych, instalacji skraplania gazu ziemnego oraz instalacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, zwany dalej „pięcioletnim planem rozwoju”, na okres pięciu lat.

2. Plan ten podlega aktualizacji co dwa lata.

Art. 125. 1. Pięcioletnie plany rozwoju zawierają w szczególności:

1) wykaz planowanych przedsięwzięć w zakresie budowy, rozbudowy oraz przebudowy sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowych, instalacji skraplania gazu ziemnego oraz instalacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego;

2) przewidywany harmonogram realizacji inwestycji oraz sposób ich finansowania.

2. Opracowując pięcioletni plan rozwoju operator, o którym mowa w art. 124, uwzględnia odpowiednio do rodzaju wykonywanej działalności:

1) aktualne i prognozowane zapotrzebowanie na gaz ziemny wynikające z prognoz, o których mowa w art. 122 ust. 1;

2) aktualne i prognozowane zapotrzebowanie na świadczone usługi wynikające z badania rynku;

3) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego albo kierunki rozwoju gmin określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Art. 126. Prezes URE może nałożyć, w drodze decyzji, na operatora obowiązek zrealizowania danej inwestycji w przypadku gdy:

1) operator nie realizuje inwestycji z przyczyn od niego zależnych,

2) inwestycja jest uzasadniona w oparciu o obowiązujący pięcioletni plan rozwoju.

Art. 127. 1. Operator systemu przesyłowego sporządza, dla swojego obszaru działania plan rozwoju sieci przesyłowej, zwany dalej „planem rozwoju sieci przesyłowej” na okres dziesięciu lat.

2. Plan ten podlega aktualizacji co dwa lata.

Art. 128. 1. Plan rozwoju sieci przesyłowej zawiera w szczególności planowane, w okresie 10 kolejnych lat, przedsięwzięcia w zakresie budowy, rozbudowy oraz przebudowy sieci przesyłowych, w tym budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci i połączeń wzajemnych oraz połączeń z systemami gazowymi operatorów współpracujących wraz z przewidywanym harmonogramem ich realizacji oraz szczegółowym sposobem finansowania inwestycji przewidzianych do realizacji na najbliższe trzy lata.

2. Opracowując plan rozwoju sieci przesyłowej operator uwzględnia:

1) aktualne i prognozowane zapotrzebowanie na gaz ziemny, wynikające z prognoz, o których mowa w art. 122 ust. 1;

2) aktualne i prognozowane zapotrzebowanie na świadczone usługi wynikające z badania rynku prowadzonego zgodnie z art. 16 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005;

3) planowane przedsięwzięcia w zakresie budowy, rozbudowy oraz przebudowy przewidziane w pięcioletnich planach rozwoju współpracujących operatorów oraz harmonogram ich realizacji;

4) plany zagospodarowania przestrzennego województwa.

3. Dziesięcioletni plan rozwoju sieci przesyłowej musi być spójny z:

1) z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci, o którym mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia Nr 715/2009,

2) pięcioletnimi planami rozwoju,

3) prognozami, o których mowa w art. 122 ust. 1.

4. Opracowując plan rozwoju sieci przesyłowej operator może wystąpić do Prezesa URE z wnioskiem o udzielenie zwolnienia z obowiązku udostępnienia stałej zdolności przepływu w obu kierunkach, o którym mowa w art. 6 ust. 5 rozporządzenia Nr 994/2010.

Art. 130. Plan rozwoju sieci przesyłowej oraz pięcioletnie plany rozwoju zapewniają optymalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez operatora w sposób uniemożliwiający nieuzasadniony wzrost stawek opłat za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego w kolejnych latach, przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości jego dostarczania.

Art. 131. 1. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych przy sporządzaniu planu rozwoju sieci przesyłowej lub pięcioletniego planu rozwoju operatorzy, o których mowa w art. 124 i w art. 127, współpracują z operatorami systemów współpracujących z ich systemami, sprzedawcami, użytkownikami systemu **oraz odpowiednimi organami samorządowymi, na których obszarze wykonują działalność gospodarczą.**

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) uzgadnianiu obszarów wymagających rozbudowy systemu gazowego,
- 2) przekazywaniu użytkownikom systemu oraz odbiorcom gazu ziemnego informacji o planowanych przedsięwzięciach w zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do systemu gazowego albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostarczania gazu ziemnego.

3. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, konsultują projekty pięcioletniego planu rozwoju oraz planu rozwoju sieci przesyłowej z operatorami systemów współpracujących, sprzedawcami, użytkownikami systemu oraz **gminami, na których obszarze operator wykonuje działalność gospodarczą.** W trakcie konsultacji operatorzy uwzględniają podmioty, które uprawdopodobniają, że będą użytkownikami systemu. Operator może wyłączyć spod zakresu konsultacji część projektu dotyczącą szczegółowego sposobu finansowania inwestycji.

4. Konsultacje, o których mowa w ust. 3, trwają nie mniej niż jeden miesiąc.

5. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, podają do publicznej wiadomości informacje o dacie rozpoczęcia i okresie trwania konsultacji, o których mowa w ust. 3, oraz powiadamiają właściwych miejscowo marszałków województw. Operatorzy mogą umieścić te informacje na swoich stronach internetowych.

6. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, podają wyniki konsultacji z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

Art. 132. 1. Operator, o którym mowa w art. 124 i w art. 127, przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia, co dwa lata, w terminie do dnia 31 marca projekt pięcioletniego planu rozwoju lub plan rozwoju sieci przesyłowej wraz z informacją o uwagach zgłoszonych przez użytkowników systemu oraz sposobie uwzględnienia uwag, o których mowa w lit. a. Operator zamieszcza te informacje na swojej stronie internetowej.

2. Operator dołącza do projektów planów, o których mowa w ust. 1 sprawozdanie z realizacji planu za ostatnie dwa lata.

3. Prezes URE zatwierdza, w drodze decyzji, pięcioletni plan rozwoju oraz plan rozwoju sieci przesyłowej, w terminie dwóch miesięcy od dnia przedłożenia projektu.

Samorząd terytorialny

Do mających wpływ na planowanie energetyczne aktów prawnych z dziedziny samorządu terytorialnego należy zaliczyć przede wszystkim ustawę o samorządzie gminnym. Podkreśla ona domniemanie kompetencji gminy w zakresie spraw publicznych o charakterze lokalnym, do których zalicza się zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz. Sankcjonuje również tryb opracowania i uchwalania projektów i planów wymienionych w art. 19-20 ustawy – Prawo energetyczne, a także określa zasady ich opiniowania przez samorząd województwa oraz reguły nadzoru ze strony wojewody i kontroli rozstrzygnięć nadzorczych przez sąd administracyjny. Inne akty zawierające przepisy wpływające na planowanie energetyczne to: ustawa o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, ustawa o samorządzie województwa, ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ustawa o gospodarce komunalnej oraz ustawa o dostępie do informacji publicznej.

Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. 1998 Nr 96 poz. 603 z późn. zm.)

41. art. 1 ust. 1-2 (trójstopniowy podział terytorialny państwa)

Art. 1. 1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. wprowadza się zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa.
2. Jednostkami zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa są: gminy, powiaty i województwa.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.)

42. → Definicje legalne w ustawie o samorządzie gminnym

43. art. 2 (status gminy)

Art. 2. 1. Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.
2. Gmina posiada osobowość prawną.
3. Samodzielność gminy podlega ochronie sądowej.

44. art. 6 art. 7 ust. 1 pkt 3 (zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz jako zadanie własne gminy)

Art. 6. 1. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Art. 7. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, **zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,**

-
45. art. 9 ust. 1
(sposoby realizacji zadań przez gminę) → regulacją szczególną wobec tego przepisu jest art. 20 ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne
- Art. 9. 1. W celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.
-
46. art. 10
(współdziałanie między jednostkami samorządu terytorialnego w wykonywaniu zadań publicznych; udzielanie pomocy)
- Art. 10. 1. Wykonywanie zadań publicznych może być realizowane w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego.
2. Gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.
-
47. Art. 11a ust. 1 i 3
(organy gminy)
- Art. 11a. (14) 1. Organami gminy są:
1) rada gminy,
2) wójt (burmistrz, prezydent miasta).
3. Ilekroć w ustawie jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza oraz prezydenta miasta.
-
48. art. 30 ust. 1
(organ odpowiedzialny za realizację zadań własnych gminy, a więc m. in. za opracowanie projektu założeń i projektu planu zaopatrzenia)
1. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa.
-
49. **(przepisy regulujące tryb uchwalania założeń do planu zaopatrzenia oraz planu zaopatrzenia przez radę gminy, której takie kompetencje przyznają odpowiednio art. 19 ust. 8 i art. 20 ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne:**
- tryb podejmowania uchwały i kworum (art. 14)
- podstawa do wyznaczenia kworum (art. 17)
- możliwość podjęcia uchwały wyłącznie na prawidłowo zwołanej sesji rady gminy (art. 20 ust. 1, ust. 2-2b – sesja zwyczajna, ust. 3 – sesja nadzwyczajna)
- Art. 14. Uchwały rady gminy zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że ustawa stanowi inaczej.
Art. 17. W skład rady wchodzi radni w liczbie:
1) piętnastu w gminach do 20.000 mieszkańców,
2) dwudziestu jeden w gminach do 50.000 mieszkańców,
3) dwudziestu trzech w gminach do 100.000 mieszkańców,
4) dwudziestu pięciu w gminach do 200.000 mieszkańców oraz po trzech na każde dalsze rozpoczęcie 100.000 mieszkańców, nie więcej jednak niż czterdziestu pięciu radnych.
- Art. 20. 1. Rada gminy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.
2. Pierwszą sesję nowo wybranej rady gminy zwołuje komisarz wyborczy na dzień przypadający w ciągu 7 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów do rad na obszarze kraju.
2b. W przypadku wyborów przedterminowych pierwszą sesję zwołuje osoba, którą Prezes Rady Ministrów wyznaczył do pełnienia funkcji organów jednostki samorządu terytorialnego. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Na wniosek wójta lub co najmniej 1/4 ustawowego składu rady gminy przewodniczący obowiązany jest zwołać sesję na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Wniosek o zwołanie sesji powinien spełniać wymogi określone w ust. 1 w zdaniu drugim.

50. art. 89
(zasady opiniowania projektu założeń przez samorząd województwa → zob. art. 19 ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 89. 1. Jeżeli prawo uzależnia ważność rozstrzygnięcia organu gminy od jego zatwierdzenia, uzgodnienia lub **zaopiniowania** przez inny organ, zajęcie stanowiska przez ten organ powinno nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia lub jego projektu, z zastrzeżeniem ust. 1a.

1a. Termin, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni, jeżeli zatwierdzenie, uzgodnienie lub zaopiniowanie wymagane jest od organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

2. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, nie zajmie stanowiska w sprawie, rozstrzygnięcie uważa się za przyjęte w brzmieniu przedłożonym przez gminę, z upływem terminu określonego w ust. 1 lub 1a.

3. Do zatwierdzania, uzgadniania lub opiniowania przez organy gminy rozstrzygnięć innych organów przepisy ust. 1, 1a i 2 stosuje się odpowiednio.

51. (nadzór nad samorządem terytorialnym:

- zobowiązanie wójta do przedłożenia wojewodzie uchwał rady gminy w ciągu 7 dni od ich podjęcia (art. 90 ust. 1)

- stwierdzenie nieważności uchwały (art. 91 ust. 1, art. 92 ust. 1, art. 93 ust. 1), zakaz stwierdzenia nieważności po upływie roku od podjęcia uchwały (art. 94 ust. 1)

- kontrola sądowa rozstrzygnięć nadzorczych: możliwość złożenia przez organ gminy skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze (art. 92a), możliwość zaskarżenia uchwały rady gminy przez każdego, czyj interes prawny został naruszony przez uchwalenie założeń do planu zaopatrzenia (art. 101 ust. 1) albo nieuchwalenie założeń w terminie (art. 101a ust. 1)

- odpowiednie stosowanie przepisów o nadzorze nad gminami do związków i porozumień międzygminnych (art. 99 ust. 1a)¹

Art. 90. 1. Wójt obowiązany jest do przedłożenia wojewodzie uchwał rady gminy w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. Akty ustanawiające przepisy porządkowe wójt przekazuje w ciągu 2 dni od ich ustanowienia.

Art. 91. 1. Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Art. 92. 1. Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Art. 93. 1. Po upływie terminu wskazanego w art. 91 ust. 1 organ nadzoru nie może we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy. W tym przypadku organ nadzoru może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego.

Art. 94. 1. Nie stwierdza się nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy po upływie jednego roku od dnia ich podjęcia, chyba że uchybiono obowiązкови przedłożenia uchwały lub zarządzenia w terminie określonym w art. 90 ust. 1, albo jeżeli są one aktem prawa miejscowego.

Art. 92a. W przypadku złożenia przez organ gminy skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze, sąd administracyjny wyznacza rozprawę nie później niż w ciągu 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.

Art. 101. 1. Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może - po bezskutecznym wezwaniu do usunięcia naruszenia - zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

Art. 101a. 1. Przepisy art. 101 stosuje się odpowiednio, gdy organ gminy nie wykonuje czynności nakazanych prawem albo przez podejmowane czynności prawne lub faktyczne narusza prawa osób trzecich.

Art. 99. 1a. Przepisy o nadzorze nad gminami stosuje się odpowiednio do związków i porozumień międzygminnych.

1 Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy – Prawo energetyczne, związki i porozumienia międzygminne wchodzą w zakres definicji ustawowej „gminy”.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 Nr 142 poz. 1590 z późn. zm.)

52. → Definicje legalne w ustawie o samorządzie województwa

53. art. 15
(organy samorządu województwa)

Art. 15. Organami samorządu województwa są:

- 1) sejmik województwa,
 - 2) zarząd województwa.
-

54. art. 14 ust. 2
(uczestnictwo samorządu województwa w planowaniu zaopatrzenia w energię i paliwa na obszarze województwa → zob. art. 17 i art. 19 ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 14 2. Ustawy mogą określać sprawy należące do zakresu działania województwa jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez zarząd województwa.

55. art. 12 ust 1 pkt 1
(współpraca samorządu województwa z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego)¹

Art. 12. 1. Samorząd województwa, przy formułowaniu strategii rozwoju województwa i realizacji polityki jego rozwoju, współpracuje w szczególności z:

- 1) jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa oraz z samorządem gospodarczym i zawodowym,
-

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2009 Nr 31 poz. 206 z późn. zm.)

56. art. 12
(nadzór wojewody nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego)

Art. 12. Wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. 2011 Nr 45 poz. 236)

57. art. 1
(zakres przedmiotowy ustawy – realizacja zadań własnych, w szczególności o charakterze użyteczności publicznej)

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i formy gospodarki komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.
2. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest **bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności** w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

¹ W strategiach rozwoju województwa poruszana jest kwestia regionalnej polityki energetycznej.

-
58. art. 2
(samorządowy zakład budżetowy → zob. art. 14 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

Art. 2. Gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego.

59. art. 3 ust. 1
(możliwość powierzenia w drodze umowy wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej, zwłaszcza w trybie PPP i PZP)

Art. 3. 1. Jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.4)), w trybie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 oraz z 2010 r. Nr 106, poz. 675), przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, z późn. zm.5)), przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.)), przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536) i ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13) albo na zasadach ogólnych.

60. art. 5
(odpowiednie stosowanie przepisów ustawy do związków i porozumień międzygminnych (komunalnych)¹)

Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1, przez związki międzygminne (związki komunalne), przez miasto stołeczne Warszawa oraz w ramach porozumień komunalnych.

61. art. 6 ust. 1 i 7
(samorządowe zakłady budżetowe)

Art. 6. 1. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą tworzyć, łączyć, przekształcać w inną formę organizacyjno-prawną i likwidować samorządowe zakłady budżetowe zgodnie z przepisami ustawy oraz przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 7. Działalność wykraczająca poza zadania o charakterze użyteczności publicznej nie może być prowadzona w formie samorządowego zakładu budżetowego.

62. art. 9
(spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego dla realizacji zadań gospodarki komunalnej)

Art. 9. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, a także mogą przystępować do takich spółek.

2. Jednostki samorządu terytorialnego mogą także tworzyć spółki komandytowe lub komandytowo-akcyjne, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2001 Nr 112 poz. 1198 z późn. zm.)

1 Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy – Prawo energetyczne, związki i porozumienia międzygminne wchodzą w zakres definicji ustawowej „gminy”.

63. art. 1 ust. 1
(treść projektu założeń jako informacja publiczna, jej udostępnianie na podstawie regulacji szczególnej → procedura z art. 19 ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne)

1. Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystywaniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.

64. art. 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 3
(podmiotowy zakres obowiązku udostępniania)

1. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

1) organy władzy publicznej,

3. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, będące w posiadaniu takich informacji.

65. art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c
(przedmiotowy zakres udostępnianej informacji)

1. Udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o:

1) polityce wewnętrznej i zagranicznej, w tym o:

c) programach w zakresie realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań,

Ochrona środowiska

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe muszą być realizowane zgodnie z odpowiednim programem ochrony powietrza. Na planowanie energetyczne będą więc miały wpływ przepisy ustawy – Prawo ochrony środowiska odnoszące się do opracowania i uchwalenia POP.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)

66. art. 87 ust. 1-2, art. 89 ust.1, art. 91

(Programy Ochrony Powietrza → zob. art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne: obowiązek realizacji przez gminę zadań w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe zgodnie z odpowiednim POP)

Art. 87. 1. Oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach.

2. Strefę stanowi:

- 1) aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy;
- 2) miasto o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;
- 3) pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji.

Art. 89. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- 1) przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
- 2) mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
- 3) nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
- 4) przekracza poziom docelowy;
- 5) nie przekracza poziomu docelowego;
- 6) przekracza poziom celu długoterminowego;
- 7) nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Art. 91. 1. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1, zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji.

2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1.

2a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 2, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.

3. Sejmik województwa, w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, określa, w drodze uchwały, program ochrony powietrza.

3a. Dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, zarząd województwa opracowuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92.

4. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2, zarząd województwa określa przyczyny przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu i informuje ministra właściwego do spraw środowiska o działaniach podejmowanych w celu zmniejszenia emisji substancji powodujących te przekroczenia.
5. Dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 4, zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
6. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 5.
- 6a. Niewydanie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 6, oznacza akceptację projektu uchwały w sprawie programu ochrony powietrza.
7. Dla stref, w których został przekroczony poziom dopuszczalny albo poziom docelowy więcej niż jednej substancji w powietrzu, można sporządzić wspólny program ochrony powietrza dotyczący tych substancji.
8. Jeżeli przyczyny wywołujące przekroczenia dopuszczalnych lub docelowych poziomów substancji w powietrzu w strefach, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 lub 4, występują na terenie innego województwa niż zlokalizowane są strefy, właściwe zarządy województw współdziałają przy sporządzaniu programów ochrony powietrza, o których mowa w ust. 3 lub 5, w zakresie wymiany informacji o ewentualnych źródłach przekroczeń poziomów substancji w powietrzu oraz przykładowych działaniach mających na celu ich ograniczenie.
9. Zarząd województwa, zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony powietrza.
- 9a. Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględniać przeprowadzone przez zarząd województwa analizy udziału w przekroczeniach poziomów substancji w powietrzu poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji i określać odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji.
- 9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.
- 9c. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.
- 9d. Po określeniu krajowego celu redukcji narażenia, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza, określając dodatkowe działania mające na celu osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia.
- 9e. Przepisy dotyczące trybu przyjmowania programu ochrony powietrza stosuje się odpowiednio do jego aktualizacji.
10. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych, formę sporządzania i niezbędne części składowe programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych, a także zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w tych programach i planach, biorąc pod uwagę cele tych programów i planów oraz konieczność zapewnienia ochrony zdrowia ludzi i ochrony środowiska.¹

¹ Szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. 2012, poz. 1028)

Efektywność energetyczna

W dziedzinie efektywności energetycznej na planowanie energetyczne wpływają ustawa o efektywności energetycznej, a także ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Pierwszy z tych dwóch wymienionych aktów prawnych normuje wzorcową rolę jednostek sektora publicznego w prowadzeniu działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej oraz wymienia środki i przedsięwzięcia, które mogą się do tego przyczynić.

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. 2011 Nr 94, poz. 551 z późn. zm.)

67. → Definicje legalne w ustawie o efektywności energetycznej

68. art. 5
(zobowiązanie ustawowe do podejmowania działań w celu poprawy efektywności energetycznej)

Art. 5. Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zużywające energię podejmują działania w celu poprawy efektywności energetycznej.

69. art. 10
(wzorcowość roli jednostek sektora publicznego → odniesienie do art. 20 ust. 2 pkt 1b ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 10. 1. Jednostka sektora publicznego, realizując swoje zadania, stosuje co najmniej dwa ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2.

2. Środkiem poprawy efektywności energetycznej jest:

- 1) umowa, której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, albo ich modernizacja;
- 4) nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części albo przebudowa lub remont użytkowanych budynków, w tym realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 493);
- 5) sporządzenie audytu energetycznego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów eksploatowanych budynków w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235), o powierzchni użytkowej powyżej 500 m², których jednostka sektora publicznego jest właścicielem lub zarządcą.

3. Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

70. art. 17 ust. 1 pkt 6
(przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej → por. art. 19 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 17. 1. Poprawie efektywności energetycznej służą w szczególności następujące rodzaje przedsięwzięć:

6) stosowanie do ogrzewania lub chłodzenia obiektów energii wytwarzanej we własnych lub przyłączonych do sieci odnawialnych źródłach energii, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, ciepła użytkowego w kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, lub ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.

**Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r.
o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2008 Nr 223, poz. 1459)**

71. → Definicje legalne w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów

Planowanie przestrzenne

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne, zadania własne gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe muszą być realizowane zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – z kierunkami rozwoju gminy zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki rozwoju gminy określone w studium muszą być również uwzględniane przy sporządzaniu przez przedsiębiorstwa energetyczne wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię. Przepisy dotyczące miejscowych planów i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy znajdują się w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z kolei poszczególne przepisy z ustawy o drogach publicznych mają związek z planowaniem energetycznym w zakresie, w jakim odnoszą się do planowania oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy, jak również finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych tam się znajdujących (te aktywności gminy należą do zakresu działań w ramach zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe). Pośrednio do planowania energetycznego odnosi się także ustawa – Prawo budowlane zawierająca definicje legalne pojęć „obiekt budowlany” i „budynek” mających znaczenie dla ustawy o termomodernizacji i wspieraniu remontów i ustawy o efektywności energetycznej.

Ustawa z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)

72. art. 3 ust. 1
(kształtowanie polityki przestrzennej jako zadanie własne gminy) → por. z art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne

Art. 3. 1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych, należy do zadań własnych gminy.

-
73. art. 4 ust. 1
art. 14 ust. 1, 2, 4, 5, 8
art. 15 ust. 1, ust. 2 pkt 10
art. 20
(miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) → zob. art. 16 ust. 1 oraz 18 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 4. 1. Ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Art. 14. 1. W celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „planem miejscowym”.

2. Integralną częścią uchwały, o której mowa w ust. 1, jest załącznik graficzny przedstawiający granice obszaru objętego projektem planu.

4. Uchwałę, o której mowa w ust. 1, rada gminy podejmuje z własnej inicjatywy lub na wniosek wójty, burmistrza albo prezydenta miasta.

5. Przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje analizy dotyczące zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium, przygotowuje materiały geodezyjne do opracowania planu oraz ustala niezbędny zakres prac planistycznych.

8. Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego.

Art. 15. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną, zgodnie z zapisami studium oraz z przepisami odrębnymi, odnoszącymi się do obszaru objętego planem.

2. W planie miejscowym określa się obowiązkowo:

10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;¹

Art. 20. 1. Plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Część tekstowa planu stanowi treść uchwały, część graficzna oraz wymagane rozstrzygnięcia stanowią załączniki do uchwały.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przedstawia wojewodzie uchwałę, o której mowa w ust. 1, wraz z załącznikami oraz dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawnymi.

-
74. art. 9
art. 10 ust. 2 pkt 1
art. 11 pkt 1, 4, 9, 12
art. 12 ust. 1 i 2

(studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy → zob. art. 16 ust. 1 oraz 18 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)

Art. 9. 1. W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

3. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.

4. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

5. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Art. 10. 2. W studium określa się w szczególności:

1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;

Art. 11. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, kolejno:

1) ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących studium, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia;

4) sporządza projekt studium rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa; w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub niewprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych, uwzględnia ustalenia programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;

9) wprowadza zmiany wynikające z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień;

12) przedstawia radzie gminy do uchwalenia projekt studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag (...)

Art. 12. 1. Studium uchwała rada gminy, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag, o których mowa w art. 11 pkt 12. Tekst i rysunek studium oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag stanowią załączniki do

¹ Przy określaniu w trakcie opracowania tego planu terenów infrastruktury technicznej uwzględniane są m.in. inwestycje w zakresie elektroenergetyki, gazownictwa oraz ciepłownictwa (zob. załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26.08.2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Dz. U. Nr 164, poz. 1587)

uchwały o uchwaleniu studium.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przedstawia wojewodzie uchwałę o uchwaleniu studium wraz z załącznikami, o których mowa w ust. 1, oraz dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawnymi.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. 2010 Nr 243, poz. 1623)

75. → Definicje legalne w ustawie – Prawo budowlane

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2013 poz. 260)

76. → Definicje legalne w ustawie o drogach publicznych

77. art. 2 ust. 1
(rodzaje dróg publicznych)¹

Art. 2. 1. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie:

- 1) drogi krajowe;
 - 2) drogi wojewódzkie;
 - 3) drogi powiatowe;
 - 4) drogi gminne.
-

78. art. 2a
(podmioty, którym przysługuje prawo własności dróg poszczególnych rodzajów)

Art. 2a. 1. Drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa.

2. Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy.

79. art. 18 ust. 2 pkt 5
art. 19 ust. 2
art. 20 pkt 1
(podmioty odpowiedzialne za rozwój sieci i infrastruktury drogowej)²

Art. 18. 2. Do Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad należy również:

- 5) współpraca z organami samorządu terytorialnego w zakresie rozbudowy i utrzymania infrastruktury drogowej;

Art. 19. 2. Zarządcami dróg, z zastrzeżeniem ust. 3, 5 i 8, są dla dróg:

- 1) krajowych - Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad;
- 2) wojewódzkich - zarząd województwa;
- 3) powiatowych - zarząd powiatu;
- 4) gminnych - wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Art. 20. Do zarządcy drogi należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz bieżące informowanie o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

1 Artykuł 18 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne nie uzależnia obowiązku planowania oświetlenia dróg publicznych od rodzaju lub kategorii drogi, a jedynym kryterium dla przypisania tego zadania gminie (realizacji tego zadania przez gminę) jest położenie danej drogi na terenie gminy.

2 Wg M Stefaniuka (Komentarz do art.18 ustawy - Prawo energetyczne, teza 17, LEX) oświetlenie dróg może być zaliczone do zakresu niezdefiniowanego w art. 4 ustawy o drogach publicznych terminu "infrastruktura drogowa".

Finansowanie

W dziedzinie finansowania zadań własnych dla planowania energetycznego znaczenia mają przede wszystkim ustawa o finansach publicznych i ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a także ustawa – Prawo zamówień publicznych regulująca tryb przeprowadzania przez gminę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu wyboru sprzedawcy energii oraz ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym regulująca zasady powierzenia w drodze umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.)

80. art. 9 pkt 2 i 4
(umiejscowienie jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych zakładów budżetowych w sektorze finansów publicznych)

Art. 9. Sektor finansów publicznych tworzą:
2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
4) samorządowe zakłady budżetowe;

81. art. 216 ust. 2 pkt 1
(przeznaczenie wydatków budżetu jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań własnych)

Art. 216. 2. Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na:
1) zadania własne jednostek samorządu terytorialnego;

82. art. 132 ust. 2 pkt 6 lit. a
(dotacje celowe na realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego)

Art. 132.2. Z budżetu państwa mogą być udzielane dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji:
6) realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania:
a) własne,

83. art. 14 pkt 3
(samorządowe zakłady budżetowe)

Art. 14. Zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie:
3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, **zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,**
– mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe.

**Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r.
o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2010 Nr 80 poz. 526 z późn. zm.)**

84. art. 8 ust 1 pkt 4
(dotacje celowe jako forma finansowania lub dofinansowania zadań własnych)

Art. 8. 1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na:
4) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych;

85. art. 47 ust. 1
(możliwość finansowego wspierania się jednostek samorządu terytorialnego przy realizacji zadań)

Art. 47. 1. Jednostka samorządu terytorialnego może udzielać dotacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie realizowanych przez nie zadań.

**Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r.
Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2010 Nr 113 poz. 759 z późn. zm.)**

86. art. 3 ust. 1 pkt 1
+ art. 4 pkt 8
(obowiązek przeprowadzenia przez gminę jako jednostkę sektora finansów publicznych postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w celu wyboru sprzedawcy energii) → zob. art. 4j ustawy – Prawo energetyczne → pkt 29

art. 3. 1. Ustawę stosuje się do udzielania zamówień publicznych, zwanych dalej “zamówieniami”, przez:
1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych;

Art. 4. Ustawy nie stosuje się do:
8) zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro;

87. art. 15 ust. 1 i 2
(inicjatywa jednostki samorządu terytorialnego w przeprowadzaniu postępowania)

Art. 15. 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia przygotowuje i przeprowadza zamawiający.
2. Zamawiający może powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia własnej jednostce organizacyjnej lub osobie trzeciej.

**Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r.
o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 z późn. zm.)**

88. → Definicje legalne w ustawie o partnerstwie publiczno-prywatnym
-

89. art. 1 ust. 2
(przedmiot PPP)

Art. 1. 2. Przedmiotem partnerstwa publiczno-prywatnego jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym.

90. art. 7 ust. 1
(umowa o PPP)

Art. 7. 1. Przez umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym partner prywatny zobowiązuje się do realizacji przedsięwzięcia za wynagrodzeniem oraz poniesienia w całości albo w części wydatków na jego realizację lub poniesienia ich przez osobę trzecią, a podmiot publiczny zobowiązuje się do współdziałania w osiągnięciu celu przedsięwzięcia, w szczególności poprzez wniesienie wkładu własnego.

91. art. 8
(bieżąca kontrola realizacji przedsięwzięcia przez podmiot publiczny)

Art. 8. Podmiot publiczny ma prawo do bieżącej kontroli realizacji przedsięwzięcia przez partnera prywatnego. Zasady i szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli określa umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym.

92. art. 14 ust. 1
(PPP w formie spółki)

Art. 14. 1. Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym może przewidywać, że w celu jej wykonania podmiot publiczny i partner prywatny zawiążą spółkę kapitałową, spółkę komandytową lub komandytowo-akcyjną. Podmiot publiczny nie może być komplementariuszem.

Instytut Ekonomii Środowiska
ul. J. Kuźtronia 4, 30-433 Kraków
tel +48 12 222 50 11
biuro@iee.org.pl
www.iee.org.pl